פרשת בהר-בחוקותי

בס״ד. משיחת ל״ג בעומר – בעת ה״פאראד״ – ה׳תשד״מ.

רשימה פרטית בלתי מוגה

ר׳ שמעון בן יוחאי האט מגלה געווען אן ענין אין תורה, וואס לכאורה דארף מען דאך האבן אן ערקלערונג:

מ׳לעבט אין א וועלט צווישן מערערע אומות, א סך אומות, און וואס די וועלט שטייט אין א מעמד ומצב פון ״החושך יכסה ארץ״[1]: די ליכטיקייט פון צדק ויושר, איז דא טיילן אין וועלט וואו ס׳האט נאך דערוויילע ניט דערגרייכט, און גאר גרויסע טיילן,

ביז צו אט די אידן במיוחד, וואס זיי געפינען זיך מאחורי מסך הברזל צוזאמען מיט זייערע קליינע קינדער, און האבן גאר גרויסע שוועריקייטן אויף ערציען זייערע קינדער אין דעם וועג ווי דער אויבערשטער וויל, אין לערנען תורה און מקיים-זיין מצוות.

וואס דאס איז דאך די גרעסטע ברכה און די גרעסטע פרייהייט, וואס מ׳דארף זיך שעצן גליקלעך די עלטערן וואס לעבן אין די מדינות וואס מ׳האט ניט קיין שטערונגען אין מחנך זיין די קינדער אין דעם אויבערשטנ׳ס וועג כל הימים כולם – אלע טעג פון יאר – און ספעציעל נאך מיט א באנייטע לעבעדיקייט און חיות אז ס׳קומען ״יומין זכאין״, אויף באשליסן דעמולט – אין די ספעציעלע טעג – אויף נאכמער צוגעבן אין דעם אידישן חינוך פון זייערע קינדער,

און זיך אפלערנען פון דער מסירת-נפש פון די אידן וואס געפינען זיך אין **יענע** מדינות, אז ניט קוקנדיק אויף די אלע שוועריקייטן, שטעלן זיי אויף און האדעווען אויף און שטעלן אויף א דור ש״הם הכירוהו תחילה״[2],

אז גאר אינגיכן, ווען דער אויבערשטער וועט זיי באפרייען און ארויסנעמען זיי פון דעם אחורי מסך הברזל – וועט מען זען ווי אזוי זיי שטעלן-צו ״צבאות השם״, מחנות פון אידישע אינגעלעך און אידישע מיידעלעך וואס זאגן ״מודה אני״ און זאגן ברכות און גייען אין אידישן לעבן אין אן אופן פון ״קוממיות״.

---

1) ס׳ ישעי׳ פרק ס׳, פסוק ב׳.

2) ראה מס׳ סוטה דף יא, ע״ב.

© 2002 Jewish Educational Media, Inc.

פרשת בהר-בחוקותי

וואס דאס גיט נאכמערער צו אין דער שטארקייט בנוגע צו דעם חינוך וואס מ׳דארף געבן קינדער אין די פרייע לענדער, אויף וויפיל מ׳דארף זיך ניט רעכענען מיט די שוועריקייטן וואס מ׳האט דארטן — אויב אפילו ס׳איז דא שוועריקייטן, איז זיינען זיי אויך שלא בערך — קיין פארגלייך ניט — צו די שוועריקייטן וואס מ׳האט דארטן, און מ׳שטייט מיט מסירת-נפש און מ׳שטעלט-אויף שטאלצע אינגעלעך און מיידעלעך, שטאלץ מיט זייער אידישקייט.

ווערט דאך די שאלה: ווי אזוי קען מען דאס דורכפירן, בשעת מ׳האט שכנות ארום זיך, און פעלקער ארום זיך, און יענע איז אמאל "מלעיגין"[3], זיי שפאטן-אפ, אז ווי קומט דאס, אז מ׳גיט קינדער אן ערציאונג, וואס איז לכאורה ניט פארבונדן מיט מאכן נאך א דאלער, ווארום מ׳לערנט מיט זיי גאר ענינים פון **תורת משה**, וואס איז געגעבן געווארן מיט טויזנטער יארן צוריק אין א **מדבר**, און ער לערנט דאס מיט אים ווי דער קינד געפינט זיך אין היינטיקן יארן און אין היינטיקע מדינות מיט אלע ענינים וואס זיינען דערמיט פארבונדן?

זאגט ר׳ שמעון בן יוחאי[4], אז "כל מקום שגלו שכינה עמהם".

אז ס׳איז ניט דער פשט — חס-ושלום — אז א איד געפינט זיך אין גלות און דער אויבערשטער געפינט זיך אין זיין "פאלאס", אין די הימלען, און קוקט-צו פון אויבן וואס ס׳טוט זיך מיט א אידן אונטן און גיט אים ברכות —

זאגט ר׳ שמעון בן יוחאי: ניט דאס איז דער אויפטו! דער אויפטו איז, אז דער אויבערשטער געפינט זיך אט דארט וואו ס׳געפינט זיך יעדער איד!

און בשעת א איד געפינט זיך אין גלות איז "**שכינה עמהם**"[5]! געפינט זיך דארט דער אויבערשטער צוזאמען מיט אים אין דעם גלות!

---

3) ראה שולחן-ערוך אורח-חיים בתחלתו בהגהת רמ״א. שולחן-ערוך אדמו״ר הזקן אורח-חיים מהדורא-קמא סימן א׳ סעיף ג׳.

4) מס׳ מגילה דף כט, ע״א. ועוד.

5) ראה עין יעקב מגילה שם. ספרי ס״פ מסעי. ועוד.

© 2002 Jewish Educational Media, Inc.

פרשת בהר-בחוקותי

און ס׳איז דאך פארשטאנדיק[6]: ניט ער געפינט זיך דארטן ווי א **זייטיקער** ענין — נאר ער געפינט זיך דארט אין אן אופן וואס ״בכל צרתם לו צר״[7]:

בשעת א אידן ווערט ענג מחמת דעם ענין פון גלות, צי ס׳ווערט די ענגקייט אין רוחניות, אדער אפילו בגשמיות — איז אט דעמולט זאגט דער אויבערשטער, אז ער האט די **זעלבע ליידן** מיט די **זעלבע שוועריקייטן** מיט די **זעלבע ענגקייט**, וואס דאס איז ״צרתם״ פון א אידן בגלות — וואס פאר א גלות ס׳זאל ניט זיין, צי דאס איז אדום, אדער ווי דער ערשטער גלות, אין בבל — איז ״בכל צרתם לו צר״.

וואס דערפון איז דאך פארשטאנדיק, אויף וויפיל מ׳האט די סיוע — די הילף — פון דעם אויבערשטן אויף איבערקומען די אלע שוועריקייטן, ווארום דער אויבערשטער האט זיך כביכול אריינגעשטעלט, אז ער האט די זעלבע שוועריקייטן,

און דערפאר איז דאך פארשטאנדיק די השתדלות פון דעם אויבערשטן, אז די גאולה זאל קומען וואס פריער.

ס׳דארף אבער זיין ״בכל צרתם לו צר״, אז דאס זאל ענג-מאכן אויך א אידן, אז ער זאל שרייען **״עד מתי״**[8]! ווען וועט שוין קומען די גאולה און דער **אויבערשטער** וועט ארויס פון גלות און מיטנעמען מיט זיך און **אלע אידן** וועלן ארויס פון גלות.

און אנהויבן נאך דעם ענין — ווי ס׳איז געווען ביי דעם ערשטן גלות פון מצרים, אז נאך זייענדיק אין גלות, איז געווען ״לכל בני ישראל הי׳ אור במושבותם״[9] ו״בטלה עבודה מישראל״[10] נאך מיט חדשים פאר דעם, **״בראש השנה״** —

גיט אזוי אויך דער אויבערשטער די ברכה, אז נאך זייענדיק אין גלות ווערט ליכטיק בא יעדער אידן

---

6) וראה גם לקוטי-שיחות חלק כ״ג ע׳ 220 ואילך.

7) ס׳ ישעי׳ פרק סג, פסוק ט׳. וראה מס׳ תענית דף טז, ע״א. זהר ח״א דף קכ, ע״ב. ועוד.

8) כמו שאומרים בכמה נוסחאות דתיקון חצות. וראה מדרש תהלים מזמור פג בתחלתו. רשימות הצ״צ לתהלים (יהל אור) שם.

9) פ׳ בא פרק יו״ד, פסוק כג.

10) מס׳ ראש-השנה דף יא, ריש ע״א.

© 2002 Jewish Educational Media, Inc.

פרשת בהר-בחוקותי

און ביי אלע אידן, ליכטיק ברוחניות, ליכטיק אויך בגשמיות.

און אויך ווי אפגעטייטשט, אז ר׳ שמעון בן יוחאי איז ממשיך, אז ניט דער ענין איז, א טאקע דער אויבערשטער געפינט זיך אין גלות, אבער ביים ארויסגיין פון גלות גייט דער אויבערשטער ארויס מיט א צייט איידער די אידן גייען ארויס, אדער על כל פנים א **רגע** איידער די אידן גייען ארויס –

זאגט ר׳ שמעון בן יוחאי, אז א איד מעג זיין רואיק, אז יעדער רגע וואס ער געפינט זיך אין גלות, מיט קיין איין און איינציקער רגע פאר דעם גייט דער אויבערשטער אויך ניט ארויס פון גלות, ואדרבא – ״ושב הוי׳ אלקיך את שבותך״[11]: דער אויבערשטער גייט ארויס פון גלות – ״**את שבותך**״[12]! בשעת ער נעמט ארויס און זעט אז אידן גייען פון גלות – אט דעמולט גייט אויך דער אויבערשטער ארויס מיט זיי צוזאמען פון דעם גלות!

11) פ׳ נצבים פרק ל׳, פסוק ג׳.

12) פרש״י שם. וראה מגילה שם. ועוד. לקוטי-שיחות חלק ט׳ ע׳ 175 ואילך.

© 2002 Jewish Educational Media, Inc.